

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 6 listopada 2017 roku powód A. N. (1) wystąpił o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci postanowienia Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 17 lipca 2017 roku w sprawie o sygn. akt I ACz 652/17, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności w dniu 25 września 2017 roku, w zakresie przyznanych pozwanemu A. N. (2) w punkcie 2 tego orzeczenia kosztów zastępstwa procesowego oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że podstawę prawną powództwa stanowi art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. W dniu 17 lipca 2017 roku Sąd Apelacyjny wydał przeciwko powodowi niekorzystne rozstrzygnięcie, nakazując zapłatę pozwanemu kwoty 2.200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego przez profesjonalnego pełnomocnika. W tym czasie powód pozostawał wierzycielem pozwanego w ramach rozliczeń alimentacyjnych. We wrześniu 2017 roku zaległość pozwanego wobec powoda wynosiła ok. 7.000 zł. W sierpniu 2017 roku powód wystąpił na piśmie do pozwanego i jego pełnomocnika z oświadczeniem o potrąceniu kwoty 2.200 zł z wartością zaległych alimentów – w części, na jaką opiewały koszty w/w zastępstwa procesowego wynikające z postanowienia Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 17 lipca 2017 roku w sprawie o sygn. akt I ACz 652/17. Obie korespondencje zostały odebrane przez adresatów.

Vide: pozew k. 3-5

Pozwany A. N. (2) oświadczył, że uznaje powództwo.

W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew pozwany oświadczył, że wszczęcie postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika K. Z. pod sygn. akt Km 1700/17 zostało spowodowane przez pełnomocnika pozwanego bez porozumienia z pozwanym. Pozwany wystąpił o nieobciążanie go kosztami procesu na podstawie art. 101 k.p.c.

Vide: odpowiedź na pozew k. 40

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku z dnia 21 kwietnia 2010 roku w sprawie o sygn. akt V RC 273/09 zasądzono od pozwanego A. N. (2) na rzecz powoda A. N. (1) alimenty w kwocie po 250 zł miesięcznie, płatne z góry do rąk powoda w terminie do 10-ego dnia każdego miesiąca, poczynając od dnia 9 kwietnia 2009 roku.

Na skutek wniosku powoda Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym Gdańsk-Południe w Gdańsku A. P. pod sygn. akt Kmp 30/11 prowadzi postępowanie egzekucyjne przeciwko pozwanemu w oparciu o w/w tytuł wykonawczy. W dniu 26 września 2017 roku zaległość pozwanego wobec powoda w zakresie należności głównej wynosiła 7.232,99 zł tytułem alimentów zaległych. W dniu 24 lipca 2018 roku zaległość pozwanego wobec powoda w zakresie należności głównej wynosiła 9.732,99 zł tytułem alimentów zaległych.

okoliczności bezsporne, ponadto **dowód:** zaświadczenie k. 6-8; akta postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Gdańsk-Południe w Gdańsku A. P. pod sygn. akt Kmp 30/11: tytuł wykonawczy k. 4, zaświadczenie k. 121-122, wezwanie do zapłaty należności k. 126

Postanowieniem z dnia 17 lipca 2017 roku w sprawie o sygn. akt I ACz 652/17 w zakresie pkt 1 Sąd Apelacyjny w Gdańsku zasądził od powoda A. N. (1) na rzecz pozwanego A. N. (2) kwotę 2.200 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Postanowienie zaopatrzone w klauzulę wykonalności w dniu 25 września 2017 roku.

Na skutek wniosku pozwanego z dnia 4 października 2017 roku Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Tczewie K. Z. pod sygn. akt Km 1700/17 wszczął przeciwko powodowi postępowanie egzekucyjne w oparciu o w/w tytuł wykonawczy. Postępowanie jest w toku.

okoliczności bezsporne, ponadto **dowód:** akta postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Tczewie K. Z. pod sygn. akt Km 1700/17: wniosek k. 2-3, tytuł wykonawczy k. 6, zawiadomienie k. 7

W piśmie z dnia 14 sierpnia 2017 roku powód złożył pozwanemu oświadczenie o potrąceniu należnej pozwanemu kwoty 2.200 zł z wierzytelnością powoda wobec pozwanego tytułem alimentów.

okoliczność bezsporna, ponadto **dowód:** skan k. 17

Sąd zważył, co następuje:

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie zebranych i przeprowadzonych w sprawie dowodów, które poddano ocenie zgodnie z art. 233 § 1 k.p.c. Sąd dokonał oceny wiarygodności i mocy dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Dokonując powyższych ustaleń faktycznych Sąd oparł się na dowodach w postaci dokumentów złożonych i załączonych do akt sprawy niniejszej, jak również do akt postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Gdańsk-Południe w Gdańsku A. P. pod sygn. akt Kmp 30/11 oraz akt postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Tczewie K. Z. pod sygn. akt Km 1700/17. Dowodom w postaci dokumentów urzędowych Sąd dał wiarę co do tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 k.p.c.), zaś dokumentom prywatnym wyłącznie co do tego, że osoba podpisana na dokumencie złożyła oświadczenie zawarte w jego treści (art. 245 k.p.c.). Prawdziwość dokumentów, z których przeprowadzono dowód, nie była kwestionowana przez strony, dlatego też w ocenie Sądu należało uznać je za w pełni wiarygodne.

Sąd pominął dowód zeznań stron uznając go – wobec spójnego stanowiska stron oraz pozyskanych dowodów obiektywnych – za zbędny. Sąd pominął także dokumenty złożone na k. 10-16 akt sprawy albowiem nie dotyczyły one okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia.

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Podstawę prawną żądania stanowił art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c.

Zgodnie z art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub części albo ograniczenia, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło albo nie może być egzekwowane; gdy tytułem jest orzeczenie sądowe, dłużnik może oprzeć powództwo także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także na zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zgłoszenie tego zarzutu w sprawie było z mocy ustawy niedopuszczalne.

Powód podnosi, że do spełnienia świadczenia doszło wobec złożenia przez niego oświadczenia o potrąceniu wierzytelności przysługującej pozwanemu od powoda z wierzytelnością powoda wobec pozwanego.

Zgodnie z art. 498 § 1 i § 2 k.c. gdy dwie osoby są jednocześnie względem siebie dłużnikami i wierzycielami, każda z nich może potrącić swoją wierzytelność z wierzytelności drugiej strony, jeżeli przedmiotem obu wierzytelności są pieniądze lub rzeczy tej samej jakości oznaczone tylko co do gatunku, a obie wierzytelności są wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub przed innym organem państwowym. Wskutek potrącenia obie wierzytelności umarzają się nawzajem do wysokości wierzytelności niższej.

W sprawie nie było sporu, że w piśmie z dnia 14 sierpnia 2017 roku powód złożył pozwanemu oświadczenie o potrąceniu. W dacie złożenia oświadczenia powód był dłużnikiem pozwanego tytułem kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 2.200 zł – zgodnie z postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 17 lipca 2017 roku w sprawie o sygn. akt I ACz 652/17. Bezsporne było również, że w tej samej dacie pozwany był dłużnikiem powoda tytułem alimentów ustalonych wyrokiem Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku z dnia 21 kwietnia 2010 roku

w sprawie o sygn. akt V RC 273/09. Nie było również kwestionowane, że wierzytelność powoda wobec pozwanego w dacie złożenia oświadczenia o potrąceniu była wyższa od wierzytelności pozwanego wobec powoda.

Należy podkreślić, że skuteczność oświadczenia powoda o potrąceniu nie była w sprawie kwestionowana.

Trzeba zauważyć, że wierzytelność powoda wobec pozwanego objęta oświadczeniem o potrąceniu miała charakter wierzytelności alimentacyjnej. Wobec tego warto wskazać, że zgodnie z art. 505 pkt 4 k.c. nie mogą być umorzone przez potrącenie wierzytelności, co do których potrącenie jest wyłączone przez przepisy szczególne.

Negatywne przesłanki potrącenia zawarte w art. 505 k.c., chronią interesy wierzyciela pasywnego, tj. tego, wobec którego potrącający składa swe oświadczenie. Wierzytelności, które zostały wymienione w tym przepisie, można przedstawić do potrącenia (jako wierzytelności aktywne), nie można natomiast z nimi potrącić (por. R. Morek [w:] red. K. Osajda, Kodeks cywilny. Komentarz, rok 2018, komentarz do art. 50 k.c.). Wierzytelności wymienione w art. 505 k.c. nie mogą być umorzone wbrew woli wierzyciela (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21 grudnia 1967 roku w sprawie o sygn. akt I CR 481/67, OSNCP z 1968 roku, Nr 11, poz. 186).

Odnosząc powyższe uwagi teoretyczne dla okoliczności niniejszej sprawy – należy stwierdzić, że powód jako wierzyciel był uprawniony złożyć skuteczne oświadczenie o umorzeniu przysługującego mu od pozwanego świadczenia alimentacyjnego – w części odpowiadającej wierzytelności pozwanego wobec powoda.

Oświadczenie powoda o potrąceniu doprowadziło do wygaśnięcia świadczenia należnego pozwanemu od powoda postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 17 lipca 2017 roku w sprawie o sygn. akt I ACz 652/17.

Należy jeszcze wskazać, że pozwany złożył oświadczenie o uznaniu powództwa.

Przepis art. 213 § 2 k.p.c. stwierdza, że sąd jest związany uznaniem powództwa i jednocześnie określa granice rozporządzalności nakładając na sąd obowiązek kontroli, czy uznanie nie jest sprzeczne z prawem, z zasadami współzycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Zachowało aktualność dotychczasowe orzecznictwo stwierdzające, że uznanie będące aktem dyspozytywnym o ograniczonym zakresie obejmuje zarówno okoliczności faktyczne, jak i podstawę prawną danej sprawy, tzn. zespół obowiązujących przepisów, na podstawie których sąd ma wydać rozstrzygnięcie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 października 1976 roku w sprawie o sygn. akt III CRN 232/76, OSNCP z 1977 roku, Nr 5-6, poz. 101). Przepis art. 213 § 2 k.p.c. nie stanowi podstawy do badania i ustalania, czy będące przedmiotem uznania roszczenie rzeczywiście przysługuje stronie powodowej. Wyjaśnienie przyczyn skłaniających pozwanego do dokonania uznania z reguły pozwala na ocenę przesłanek skuteczności wyrażonego uznania, określonych w omawianym przepisie (por. także A. J., Kontradiktoryjność a poznanie prawy w procesie cywilnym w świetle zmian Kodeksu postępowania cywilnego, PS 1998, nr 10, s. 63).

Oświadczenie pozwanego może być złożone na rozprawie, którego treść stanowić będzie element protokołu rozprawy (art. 158 § 1 pkt 3 k.p.c.), bądź też dokonane poza rozprawą w piśmie procesowym skierowanym do sądu (art. 126 k.p.c.). Przedmiotem uznania pozwanego może być dochodzone przez powoda roszczenie w całości lub w określonej części. Uznanie powództwa powinno być - jak każda czynność procesowa - wyraźne oraz jednoznacznie określone i nienasuwające wątpliwości co do swej treści oraz zakresu, w jakim pozwany uznał żądanie pozwu. Następstwem skutecznego uznania powództwa jest wydanie wyroku uwzględniającego żądania pozwu bez przeprowadzenia postępowania dowodowego.

Sąd nie znalazł podstaw, które mogłyby uzasadniać, że oświadczenie o uznaniu powództwa pozwanej w całości było sprzeczne z prawem (jak wynika z uwag poczynionych powyżej w związku z przywołanym przepisem art. 505 k.c.), zasadami współzycia społecznego lub miało na celu obejście prawa.

Mając powyższe okoliczności na uwadze, Sąd, działając na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 498 § 1 i § 2 k.c., orzekł jak w pkt I wyroku.

Sąd postanowił jak w pkt II wyroku na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c., uznając pozwanego za stronę przegrywającą proces. Sąd nie znalazł podstaw dla odstąpienia od obciążenia pozwanego kosztami procesu – tak na podstawie art. 100 k.p.c., jak i art. 101 k.p.c., do którego odwoływał się pozwany. Należy zauważyć, że przepis art. 101 k.p.c. mówi wyłącznie o zwrocie kosztów procesu pozwanemu. Koszty procesu przez pozwanego nie zostały w sprawie poniesione. Natomiast co do sytuacji przewidzianej w art. 100 k.p.c. trzeba podkreślić, że w ocenie Sądu w sprawie nie zachodzi szczególny wypadek, który uzasadniałby odstąpienie od obciążania pozwanego kosztami procesu, które poniósł powód. Pozwane na takie okoliczności nie wskazał, Sąd również takich okoliczności nie stwierdził. W szczególności za taką okoliczność nie może być uznane twierdzenie pozwanego, że postępowanie egzekucyjne przeciwko powodowi zostało wszczęte przez pełnomocnika pozwanego bez porozumienia z nim. Albowiem, choćby taka sytuacja miała miejsce, pozwany, wiedząc już o toczącej się przeciwko powodowi egzekucji, mógł w każdej chwili złożyć oświadczenie o cofnięciu wniosku egzekucyjnego. Pozwany takiego oświadczenia nie złożył.

Na koszty procesu poniesione przez powoda składa się opłata od pozwu w kwocie 110 zł, opłata skarbową od przedłożenia dokumentu pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w kwocie 600 zł.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować w rep. C i w kontrolce wniosków o uzasadnienie;
2. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pozwanemu;
3. akta przedłożyć z wpływem lub za 21 dni wraz z zpo.

G., dnia 23 listopada 2018 roku SSR Anna Mejka